

Větroň konstrukce R.Čížka „Delfín“

Model větroně Delfín, konstrukce Radoslava Čížka byl po roce 1945 druhým československým modelem, po Super Antaresu Ing. Milana Hořejšího, který byl úspěšný na mezinárodní soutěži v Belgii, když byl předtím úspěšný i na Celostátní modelářské soutěži v roce 1949 v Brně – Medlánkách, kde skončil na druhém místě v seniorech.

Kdy Delfín vznikl a jakým způsobem již zjistíme asi dosti těžko. V člancích, ve kterých se R.Čížek o Delfínu zmiňuje, tak by pro jeho sestavení měly být použity části jiných modelů. To ale jiné skutečnosti vyvrací. Jisté je jen jedno, že byl postaven v prvé polovině roku 1949. V poválečných letech byl R.Čížek, velmi aktivním modelářem a zároveň i vedoucím několika modelářských kroužků. Proto předkládám přehled jeho konstrukcí i s datem vzniku. Větroň Sokol viz LM 10/50 – rok vzniku 1946 v tomto roce vznikl i motorák Korzár, rok 1948 28.3. byl nakreslen větroň Káně, do léta 1948 zkonstruován a zhotoven větroň Žehrovice 1, se kterým R.Čížek létal na CMS v Kralupech nad Vlt. Na podzim 1948 začal se stavbou gumáka Vážka – dokončen únor 1949. 10.1.1949 byl nakreslen Luňák. V červenci 1949 dokončil gumáka Rainbow (Duha). 17.9.1949 je datum zrození Orlíka, který vznikl úpravou Delfína. 20.7.1950 navrhl Sokola o rozpětí 2700 mm. Takže toto je neúplný přehled Čížkových konstrukcí do roku 1950. Osobně vím ještě o dvou upoutaných modelech. K tomu je potřeba těm co to nepamatují, že 6 dní v týdnu pracoval, a o nedělích se jezdilo na soutěže.

V roce 1983 v časopise Modelář č.3 publikoval R.Čížek Delfína jako stavební podklad v měřítku 1:8 i s popisem. 6.10.1991 nakreslil Delfína v měřítku 1:1 jako stavební plán už i s RC úpravou. Takže těm, kterým se Delfín líbí, mají usnadněnou práci. Radoslav Čížek v této době úspěšně přejímal osvědčené konstrukční celky i na jiné modely. Proto můžeme s velkou přesností postavit i modely, na které nebyly vydány podklady 1:1. O tom snad někdy později pokud bude zájem.

Větroň konstrukce R.Čížka „Delfín“

V čísle 119 jsem otiskl podklady pro větroň Delfín, ke kterému jsem nedopsal popis zveřejněný v modeláři 6/1950. Honza Kypta mě upozornil, že právě tento popis je důležitý pro autentičnost plánu a proto Vám přináším přepis tohoto větroně tak jak vyšel v LM 6/1950. Petr Hošek.

Soutěžní větroň „Delfín“

Snad každý úspěšný model má svůj vývoj, své vylepšení. Historie vzniku tohoto modelu je neméně zajímavá: Protože nosná plocha je nejdůležitější částí modelů, troufám si říci (i když trochu nejistě), že tento model vznikl z modelu „Sokol“, s nímž jsem v roce 1948 vyhrál seniorské mistrovství Čech v Mladé Boleslavi. Výškovkou se honosil staříčkový motorák „Pedro“ již v roce 1945 v Kyjích. Teprve při pevnostně nevyhovujícím trojhranném trupu „Káněte“ byl pro tento model nakreslen nový sedmiboký trup podle zapomenutého a odloženého trupu „Delfínu“. Tento byl vlastně původně nakreslen pro křídla i výškovku motorového modelů „Pedro“ (rozpětí elipt. křídla 1720 mm).

Koncem srpna 1949 byl požádán ústředím náš aeroklub o zaslání dvou větroňů pro mezinárodní soutěž do Belgie. Zaslali jsme vítěze celostátní soutěže (juniorů) a „Delfína“. Měl jsem tehdy větroň lepší, ale ten vyžadoval dosti odborné zacházení, neboť byl velmi citlivý. Poslali jsme tedy „Delfína“ s vědomím , že jej vytáhne ne šňůře i malé dítě. I zde ukázal své kvality pátým místem v těžké mezinárodní konkurenci. A to s ním létali cizinci, což kdybychom mohli létat sami.

Technický popis

Křídlo je dvouosníkové, dělené s jednoduchým lomením 8°. Náběžná lišta a první nosník z podélníku 3/5, druhý nosník 3/3, odtoková 3/10. Spoje křídel jsou výměnné vložky z překližky, které se dají při zlomení snadno nahradit. Žebra z 1 mm překližky sou vzdálena 50 mm, vylehčena a mají profil MVA 301 (původní křídlo stejného půdorysného tvaru mělo profil vlastní konstrukce podobný MVA 301, jak jsme později zjistili). Střední žebra křídla jsou ztužena překližkovým páskem. Křídlo je k trupu připevněno gumou.

Trup je sedmiboký, postavený z podélníků 3/3 a 1 mm překližkových přepážek. Za odtokovou hranou křídla přechází trup do šestibokého průřezu. Spodní část trupu je zesílena překližkou, která je v předu zasazena do hlavice. Jinak je konstrukce trupu úplně shodná s větroněm „Káně“.

Výškovka má eliptický půdorys, je jedonosníková a s 10% profilem Clark Y . Náběžná i odtoková hrana je balsová (převzato z motorového modelu), žebra z překližky 0,8mm, nosník 2/8 smrk.

„Delfín“ dosahuje z 50m šňůry průměrných časů 2'30". Model je velmi stabilní jak směrově , tak podélně i příčně. Je to jeden z typů, na který je spolehnutí v každém počasí. Něco jako dobrý kamarád. Plánek není vydán, ale model byl přepracován, výškovka zjednodušena a tak vznikl větroň „Orlík“ jehož plánek dostanete v modelářské prodejně „Naše vojska“, Praha 1. Za 10 Kčs.

Přepsáno z LM 6/1950

Zpracoval Jan Kypta